

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Égőz évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 „
 Helyben hársos hirdve:
 Égőz évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Égőz évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfe és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kőszírok visszaszolgáltatására
 vagy megörökítésére nem vállalkozik.

Költségek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 5.

Öt milliárd.

Egyszer tesz említést a történelem olyan hadisarczról, mely öt millió frankra rugott.

A porosz verte le a francziát s a győző telhetetlenségével egyesítette a politikai hideg okosságát, hogy a háboru győzelméből kettős haszna legyen. Megtölteni saját kincstárát, mi által azonnal újra harczra készen állhat és olyan eret vágni a legyőzötteken, hogy évtizedeken át se gondolhasson újabb háborúra.

E két czélt a nagy és gazdag Franciaországgal szemben elérte azzal, hogy 5 millió frankot vetett reá sarcz gyanánt.

Franciaország kifizette, mert legyőzve egyebet nem tehetett, de sinylí most is.

Az angol főváros örömmámorban uszik a megkötött béke óta. Királya gratulál Millnernek a búrok meghódolásához, mely az ő ügyes politikájának eredménye, és Kitchener tábornoknak ahoz, hogy csapataival ily *dicsőséges* eredményt ért el.

A Daily News az örömmámor közepette is kereskedő flegmával mérlegeli a békekötés eredményét és konstatálja, hogy Angliának ezt a háborút befejezni bár csak alku útján sikerült, mégis belekerült 5 milliárd koronájába és kilenczvenezer emberébe.

Ki hát itt a győző?

Az-e, a ki 5 milliárd hadiköltséget fizetett és elvesztett kilenczvenezer embert,

többet mint az ellenséges sereg egész száma? Ez Edward királynak dicsőség s az országának győzelem!

Nincs mit ujongani ezen az eredményen senkinek. Olyan csodálatos háboru volt ez, hogy mindenki csak vesztett benne, nyerni senki sem nyert.

A búrok elvesztették függetlenségüket, melyért bámulatosan dicsőséges és önfeláldozó harczukat vívták évek óta, az angolok pedig prestizsüket, igen sok fontos diplomáciai állásukat, a világ szimpátiáját és ezeket emberben, milliárdokat pénzben.

A D. N. megjegyzi, hogy e háboruban az emberi szív legerősebb érzése, a szabadság és függetlenség ellen harczoltak.

Bizony az ellen s mert ezt minden nép tudta, minden nép vesztett ebben a háboruban — becsületéből.

A testvériség és kozmopolitizmus e nagyhangú századában, ugyan ki akadt a népek vezérei közül, ki ezen igazságtalan, sőt égbekiáltóan kegyetlen háboru megakadályozása vagy gyorsabb befejezése csak egy lépést is tett volna.

Pedig a nemzetek rokonszenve évekig aggódó szeretettel nézte a kis hősi nép önvédelmi harczát és még sem tehetett semmit.

Hát tessék a felséges népről, szabad gondolkodásról stb. bankett czukorkákról beszélni.

A Machiavelli gyalázatos teóriája a hasznossági elv és a bevégzett tények elmélete kipusztította a szabadságszeretet és hazafiság érzését.

A mi aztán előttünk se igazi érték

már, csak frázis, azt másnál se tartjuk nagyobb értéknek. Ezért nem keltett nagyobb mozgalmat a búrok pusztítása.

Ez az egyik folt a népek becsületén, melyet e háboru alatt kaptak.

A másik az, hogy nyilvánvalóvá lett, hogy a népek érzelmei nem számítanak az országok sorsának intézésénél.

Mi az, ha nem tirannizmus. Sine nobis, de nobis. És ez a parlamenti felelős kormány formák mellett esik így.

A népek pedig nem is érzik e zsarnokságot, melybe nem uraik, de választott szolgálók hajtották, sőt szabadságnak nézik és ez a másik folt, mely a háboru alatt feltűnt a népek becsületén.

A politika elszakadt az igazság, a keresztény morál alapjától, a politikusok elszakadtak a nép szívéből.

Azért rossz a politika, azért nem tördök politikusaival a nép. Csinál politikát magának, fel fuj vezéreket maga körül s ha érzi is, hogy ez sem vezet jóra, arra gondol, hogy legalább ez a saját termése.

Ide világít be ez a háboru az ő tanulságaival.

Anglia sorsa pedig megérteti az elkorcsult világgal, hogy az igaz érzés ellen a harcz csak bukásba visz és iszonyu veszteségeket szül, akár a kis, akár a nagy politikában.

Kilenczvenezer ember, ötmilliárdos sirban, ez az angol dicsőség képe az örömmámorral fogadott béke mellett.

P—y.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

Kötelesség.

Irtá: Ulferth József.

II.

— De igazán édes Józsi, egyszer már elmehetnénk a színházba az én kedvemért is, kérlek a fiatal asszony férjét, Bártfai József urat, akivel alig három hónapja lépett az oltár elé.

— Már megint az az átkozott színház, zsörtölődik Bártfai. Igazán az keseríti meg az én életemet. En nem tudom miért áldozzam fel kedvencz estém egyikét egy olyan dologért, ami nem nyújt élvezetet.

— De hát egyszer! Csak legalább egyetlen egyszer! Nagyon szeretném megnézni azt az új színésznőt, akiről hasábkot irnak a lapok. Vidéki színpadról jött ide s egyszerre tért hódított magának. Azt mondják, hogy egy pillantásával, egy mosolyával el tudja csábítani a legálhatatosabb férfit is.

— Szóval próbára akarsz tenni engemet. Vigyázz. A közmondás azt tartja, ne játszunk a tűzzel.

— Oh, affelől nyugodt vagyok. Az olyan fellobbanó érzésekkel szemben nem tudnék féltékeny lenni.

— Ezt nagyon okosan cselekszed. Most legalább őszintén bevallhatom, hogy én a híre után is szerelmes vagyok ebbe a, hogy is hívják Miss El-el-el-el...

— Eleonorába keczagott a fiatal asszony. Nohát ha szerelmes, akkor annál inkább megnézheti. Tehát el ne felejtse uram, hogy ma este színházba megyünk.

— Feltéve, hogy lesz jegy, ami ugyan nem igen valószínű, tekintettel arra az óriási rajongásra, melylyel a csodaszép kánkán tánczosné irányában viselkednek.

— Oh, gondoltam erre is. Kérjéssel megyünk egy emeleti páholyba. Már megvan a jegy.

— Hiszen te egész összeesküvést tervezél titokban én ellenem. No várj csak. Előre is kijelentem, hogyha az a színésznő nem fogja az én feleségemet helyettesíteni s sem fog reám kacsintgatni, hát akkor kifütyölöm.

— Jó, jó, nevetett a fiatal asszony. Csak kérlek vonulj kissé a második szobába, mert akkor tényleg nem tudom, hogy leszek kész az öltözködéssel. Pedig már mindjárt hét óra.

A férj duczasan engedelmeskedett s felesége vigan sietve hozta rendbe öltözkését. Örült, hogy egyszer rá tudta venni férjét a színházba-menetre, mert az ugyan ezt nem gyűlölte, de sokkal kellemesebben töltötte el az estét neje társaságában. Valóságos önfeláldozás volt a mai engedmény tőle.

Nemsokára sietve mentek együtt a színházba. Kérjéek már ott voltak s az előadás csakhamar megkezdődött. A fiatal asszony kíváncsian függeszté szeméit a színpadra, míg férje szórakozottan szemlélte a fényes közönséget.

Néhány közös jelenet után egyszerre üres lett a színpad. A közönség soraiban kitört a tapsvihar, üdvözlétképen a bájos primadonnának, aki nemsoká váratott magára. Megjelenésekor a tapsvihar fokozódott, midőn pedig egy behízelgő dal kíséretében, egy kápráztató tánczot járt el, ugyszólván forradalom keletkezett a színházban. Tapsolt, éljenzett mindenki. A karzat épugy mint a páholyok elite közönsége. A tapsvihar azonban ma hiábavalónak bizonyult. A kis művésznő midőn végig jártatta szeméit a páholyokon, egyszerre elsápadt s nem lehetett többé rávenni az ismétlésre. A rendező jött ki a nagy tapsra s kérte a közönség szíves elnézését, mert a művésznő rosszul érzi magát. Végigjátsza szerepét, de a megerőltetéstől tartózkodnia kell. Erre azután elhallgattak a tapsok.

Bártfai pedig mint egy örült rohant a színpalak mögé. Talán ő volt az egyetlen, aki észrevette a színésznő halványosságát, midőn tekinteteik találkoztak. Nem bírt magával, oly igézőnek tűnt fel előtte az az asszony. Bizonyosságot akar szerezni, hogy az-e, akit ő gondol.

A csongrádi mandátum.

A csongrádi kerületben a függetlenségi párt *Polónyi* Gézárt kérte fel a jelöltségre, ki azt el is fogadta. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt — mint a Pol. Ert. jelenti — *Polónyi* jelölését támogatja s *Endrey* Gyula képviselőt küldte le *Polónyi* támogatására a kerületbe.

Vizügyi bizottság ülése.

A képviselőház vizügyi bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyben a kormányt *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, *Rapaics* Radó és *Kvassay* Jenő miniszteri tanácsosok és *Faragó* műszaki tanácsos képviselte. A bizottság a Béga-csatorna szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta, melyet *Novák* József ajánlott elfogadásra tüzetes és szakszerű indoklással. *Sturman* György kérdéseire *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter teljesen kielégítő felvilágosításokat nyújtván, a bizottság a javaslatot változtatás nélkül egyhangulag elfogadta.

Osztrák-magyar katonák lemeszár-
lása a bosnyák-török határon.

Belgrádból táviratozzák nekünk: Az itt megjelenő »Glas Srpska« nevű újság azt írja, hogy a bosnyák-török határon, az ugynevezett »Popacine Dolina«-nál az arnauták nemrégiben lemeszároltak 100 osztrák-magyar katonát, a kik a *plevljei* helyőrséghez tartoztak. Ezek a katonák egy tiszt vezetésével alatt órjáj-tot teljesítettek, miközben átlépték a határt és török területre értek, a hol őket egy nagy csapat arnauta lesből meglámadta és egytől-egyig lekaszabolta. A nevezett lap hozzátesszi, hogy erről a dologról mindenki tud *Plevljében*, de a hatóságok az újságoknak megtiltották, hogy a dologról írjanak. Az incidens óta a *plevljei*, *priepoljei* és *tribolji* helyőrségeket jelentékenyen megerősítették.

TÁJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park.) Nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

A magyar delegáció ülése.

Budapest, június 5.

Elnök: Gróf *Andrássy* Gyula.

Elnök: Az ülést megnyitom. A mai ülés jegyzőkönyvét *Kristóffy* József jegyző ur fogja vezetni, a szótásra jelentkezőket *Münnich* Aurél jegyző ur fogja jegyezni. Kérem felolvasni a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Kristóffy József jegyző felolvassa a június 4-én tartott ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Következik a tegnapi ülésen megállapított hadügyi, tengerészetügyi albizottságok jelentéseinek végleges szerkezetükben való megszavazása, a velők kapcsolatos határozati javaslatokkal együtt. Kívánja-e ezeket a t. országos bizottság megszavazni. Igen? Nem! (Felkiáltások: Igen!) Azt hiszem, ki mondhatom, hogy megszavaztatnak és az osztrák delegációval közölni fognak. Most pedig kérem a t. országos bizottságot még arra, hatalmazzon fel, hogy az osztrák küldöttségtől átérkező üzeneteket a hetes albizottsággal közöljem.

A hetes albizottság azóta megalakult, megválasztotta elnökévé *Perczel* Dezső bizottsági tagot és előadójárá *Münnich* Aurél bizottsági tagot.

Felhatalmazást kérek továbbá arra is, hogy megállapítsam a jövő ülés napját, a melynek napirendje a hetes albizottság jelentésének tárgyalása lesz. Több tárgy nem lévén az ülést ezennel bezárom.

Városi közügyek.

Nagyvárad város közigazgatási
bizottságának ülése.

Tegnap délután rövidesen végzett a közigazgatási bizottság a kitűzött ügyekkel.

Beöthy László főispán elnököl; a bizottság tagjai közül jelen voltak: *Rimler* Károly polgármester, *Rádi* Odó, *Mezey* Mihály, *Dús* László v. főügyész, *Sipos* Orbán kir. tanfelügyelő, *Papp* Miklós kir. pénzügyigazgató, *Varró* Domokos kir. főmérnök, *Korn* Lajos kir. alügyész, dr. *Berkovits* Miklós városi tb. főorvos, *Mihelyi* Adolf, dr. *Konrád* Márk, *Hlatky* Endre, dr. *Hoványi* Géza, *Miskolczy* Barna és *Eleméry* Ferencz aljegyző.

A polgármester havi jelentését tudomásul vették. A közegészségről és közbiztonságról szóló adatokat már közöltük.

A közadók befizetése május hónapban kedvezőbb volt, mint a múlt év hasonló időszakában. Befolyt:

Kincstári adóban . . .	106,019 kor. 44 fl.
kamatban . . .	470 » 20 »
betegápolási adóban . . .	3,004 » 50 »
kamatban . . .	2 » 05 »
hadmentességi adóban . . .	297 » 34 »
kamatban . . .	5 » 68 »
bélyeg- és jogilletékben . . .	1,036 » 62 »
kamatban . . .	87 » 26 »
iparkamarai illetékben . . .	362 » 82 »
tőkekamat adóban . . .	105 » 08 »
házasági adóban . . .	48 » — »
gazd. munkáspénztári ill. . .	121 » 20 »

mely összegek a kir. adóhivatalba szállították át. Községi utadóba 10,748 korona 43 fillért fizettek be.

A kapitányi hivatal mint I. fokú iparhatóság által május hónapban kiadott 39 iparigazolvány s megszünt 9 iparüzlet.

Sipos Orbán kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a hely. tanfelügyelő május hónapban meglátogatta a községi polgári leányiskolát, az orth. izr. polgári fiúiskolát, az *Auspitz*-intézetet, a csillagvárosi közös iskolát, a velencei közs. elemi fiú- és az újvárosi közs. fiú- és leányiskolát, valamint az összes kisdóvodákat. Az eredmény kielégítő, különösen az újvárosi közs. elemi fiú- és leányiskoláknál. Személyesen meglátogatta a kir. tanfelügyelő az *Orsolya-zárdában* levő polgári leányiskolát, tanítónőképzőt s részt vett a tanképesítő vizsgálatokon; továbbá meglátogatta a róm. kath. fitanítóképzőt és a gör. kath. fitanítóképzőt; az előbbiben részt vett a képesítő vizsgálatokon; — továbbá az óvónő-képzőt és az újvárosi *Immaculata*-intézet polgári leányiskoláját. Ezen iskolák működése és a tapasztalt eredmény felett teljes elismerést nyilvánította a kir. tanfelügyelő.

A jelentést, a többi szakelőadók nemleges jelentéseivel együtt, tudomásul vették.

Horváth János vármellenőr és *Beczkay* Arthur vámfelügyelő elbocsátása tárgyában a miniszter tudvalevőleg akként határozott, hogy a polgármesteri intézkedés ellen a törvény értelmében felebezésnek van helye, miért is az ügyben II.-od fokúlag a törvényhatóság dönt. — A közigazgatási bizottság az ügyet a tanács-hoz utalta, a törvényhatósághoz juttatás végett.

Még néhány apróbb utadó ügyet intéztek el s az ülés véget ért.

Szerencsésére találkozott az ügyelővel a ki jó barátja volt s ennek kíséretében jutott át a színpadra.

Maga sem tudta, hogy került a művész elibe, aki pedig lekötözött nyájassággal fogadta.

— On az, kedves *Bátfai* ur. Igazán nem hittem, hogy mi még találkozunk. Elválásunk óta sok minden történt s nem dicsekvéshől mondom, hogy óriási erőfeszítés kellett ahhoz hogy idáig juthassak s ön velem, mint az ünnepelt művésznel találkozom. S hozzá még ilyen jó karban, — tévé hozzá mosolyogva, — zaccosan mutatva gömbölyű vállára.

— Hála Isten, csak hogy így történt — tagolta inkább mint mondta *Bátfai*. Menyire fog örülni nőm, ha bemutatom neki.

— Téved *Bátfai*. Ennek az ismeretségnek semmi értelme sincs. Jobb lesz ha mindegyikünk halad a maga útján tovább.

— Mily kegyetlen. Ugy beszél, mintha valósággal gyűlölné. Pedig azt hiszem, erre nem adtam okot.

— Sőt — nem felejttem el, hogy mily nagy hálával tartozom önnek.

— De ne beszéljünk most erről a háláról, inkább . . .

— Bocsánat, *Bátfai* ur — szakítá félbe a színész. Mi csakis ezen az alapon beszélgethetünk. Innen ered ismeretségünk s jogosan nyavíthatom hálám lerovására.

— S ugyancsak ezen az alapon tüntet ki ellenszenvvel. Nos, jó. Szeget szeggel. Hátha én azt kérném viszonzásul, hogy tarisuk fenn az ismeretséget, esetleg nőm nélkül is.

— Nem tudok más következtetést vonni beszédéből, minthogy nem fontolja megszavait. Ezért is nem haragszom meg önre. De most Isten vele, mert mindjárt jelenésem van s még változtatni kell öltözetemen. Tehát ne feledkezzék meg rólam.

— De legalább mondja, hogy még találkozunk. Vigasztaljon meg.

— Nem, kedves *Bátfai*. Eire gondolni sem szabad. S ha nem akar megbántódni, ne is tegyen erre nézve kísérleteket. Tehát még egyszer Isten önnel.

A művész elszáratott s *Bátfai* ezer kétséggel ment vissza páholyába. Nem tudott tisztába jönni azzal az asszonnyal.

A függöny felgördült s a primadonnán nyoma sem volt a rosszulletnek. Kacagott, tánczolt, kaczerkodott a páholyok közönségével s *Bátfai*né egyszer mosolyogva figyelmeztette urát.

— No látod, nem lehet okod panasza. Most is te rád kacintott.

S a fiatal asszony majd hogy hangosan el nem nevette magát, látva férje zavarát, melyet az e figyelmeztetést fogadta.

III.

*Bátfai*ék házában csodálatos változás állott be. *Bátfai* most minden este elvitte nejét, ha *Miss Eleonora* játszott. A jó asszony nem tudott hová lenni a nagy csodálkozástól, de azért nem gyanított még semmit.

Bátfai pedig minden nap szorgalmasan igyekezett a színészhez közelébe férkőzni. Minden délután feljárt hozzá, de az sohasem fogadta őt, rosszulletet hozván fel indokul. Este pedig a színházban nem kereshette volna fel, mert nejét nem hagyhatta magára a páholyban. Meg aztán az ügyelő is elárulhatta volna tette a tette-jét a színésznel.

De azért nem tágitott. Szerelmes diák módjára küldözgette a leveleket neki, csak egy órai kiballgatásért könyörögve. De ennek sem volt eredménye.

Egy teljes hónapig tartott ez így, midőn egy nap keletlen meglepetés érte otthon. Feleségét sirva találta, ölében egy csomó illatos, rózsaszínű levéllel. Nem kellett valami nagy elme, az összefüggés megtalálására. Szenvédelye egy perc alatt átváltozott gyűlöletté. Az az asszony meg akarta magát boshulni, a miért akkor visszautasította szerelmét.

Atölelte feleségét s miközben ennek könyöktől ázott arcát csókolgatta, bűnbánóan mondta:

— Belátom, hogy hibáztam; de lásd részben te voltál az oka, amiért erőszakkal vittél a színházba. Mily boldogok lennénk mi anélkül az átkozott színház nélkül.

UJDONSÁGOK.

Transzvámban elesett magyar gróf.

A párisi egyetem jogi fakultásának egyik elismert kitűnő növendékét, gróf Wass Béla országgyűlési képviselő Albert nevű fiát, május 14-ikén Transzvámban az angol előőrsek lelőtték, abban a pillanatban, mikor 3 társával az őrvonalon keresztül a búr vezérekhez iparkodtak.

Gróf Wass Bélánál voltak Krüger és Lleyds táviratai, a melyekben tudatják, hogy az angol közvélemény a béke érdekében a legmesszebb menő engedményeket fogja koncedálni és így óva inti a vezéreket, hogy csak oly feltételeket fogadjanak el, a mely a búrok szabadságát semmiben sem korlátozza.

Ez üzenet azonban már nem került a búr vezérek kezébe.

Gróf Wass Béla csak a múlt héten értesült Lleyds gróftól, hogy fia Délafrikába érkezett és tegnap már az angol hadügyminiszter az angol nagykövet útján értesítette gróf Wass Bélát, — a magyar parlament tagját — hogy fiát Albertet, május 14-ikén lelőtték.

Széll Kálmán miniszterelnök ez ügyben hivatalosan sürgönyözött Londonba, míg a mélyen lesújtott családapa birtokára utazott, hogy családjával a végzetes katasztrófát tudassa.

* A bibornok betegsége. Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök ő Eminenciájának lázmentes állapota fokozatos javulással tart. Ezt konstataulta a tegnapi gyorsvonattal Budapestre Nagyváradra érkezett dr. Kéthy Károly orvos-professzor is.

* Személyi hírek. Rimler Károly polgármester és Ragány János v. főszámvévő Budapestre, — Szunyogh Péter alispán, Papp János m. főjegyző és Varró Domokos kir. főmérnök, Bördé Ferencz főjegyző és Komlóssy József tanácsnok, a Pável püspök temetéséről Nagyváradra hazaérkeztek.

* Új segédtanfelügyelő. Mint a hivatalos lap közli, a közoktatásügyi miniszter Mikler Sándor hunyadmegyei segédtanfelügyelőt Bihar-megyébe helyezte át.

— De hát te akarsz most mindenáron, minden nap, a színházba menni. En már régen meguntam azt a komédiát.

— Hiszen akkor minden jól van. En örvendeni fogok, ha nem megyünk többet oda. No bocssás meg most az egyszer. Hiszen, te magad mondtad, hogy nem vagy féltékeny az ilyen muló érzésekkel szemben.

— Igen ám, de ez már nem muló érzés.

— Dehogyan nem. Talán azért, mert egy egész hónapig tartott. Biztosítalak, hogy már nyoma sincs annak az érzelemnek.

— Igazán nincs? — kérdé felderülve a fiatal asszony.

— Bizonyosságul annak, nézz ide — s ezzel felkapta a levélsomót s a tűzbe hajította. Eközben azonban kiesett közülök egy keményebb papírszelet s Bártfai elsápadt annak megpillantásánál. Egy percig habozott, hogy ne rejtsa-e zsebébe emlékül, de látván felesége aggódó arcát háta megett, ezt is a többi után hajította.

A vihar ezzel elmúlt. Midőn azonban az asszony kiment egy kis időre a konyhába, Bártfai kinyitotta a kályha ajtaját s néhány percig méreven nézte a legutoljára bedobott papírost.

A kályha tűztől izzó papíron tisztán ki-
vehető volt a betűk fekete körvonalai, amit csak Bártfai értett meg.

— Kötelességem teljesítem.

* Radnay püspök bérmauton. Folyó hó 2-án Gádoroson (Bánfalva) folytatta bérmautját Radnay Farkas felszentelt püspök. Gádoros határán Pongrácz Lajos takarékpénztári pénztárnok, egyháztanácsi tag üdvözölte a főpapot, majd Foltényi Lujzika kisasszony mondott csinos üdvözlő beszédet a gádorosi hölgyek nevében s pompás, feliratos szalaggal diszitett csokrot nyújtott át. A megérkezés után a küldöttségek tisztelgését fogadta a püspök. A bérmalást megelőző mise alatt Boros Margitka kisasszony gyönyörűen énekelt egy szöveget: Ave Maria-t. Gádoroson 864-et bérmalált meg, (Orosházán 848-at). Délben a plébánián nagy diszebed volt a püspök tisztelgetése, amelyen a vidéki papság s a környék intelligenciája nagy számmal vettek részt. Az első felköszöntőt a szíves házigazda: Szauer Alajos plébános mondotta dr. Schlauch Lőrincz bibornokra; majd újabb felszólalásában Radnay Farkas felsz. püspököt éllette. Ezekon kívül még több szellemes pohárköszöntőt mondtak.

* Kánikulai meleg. A hosszas hideg és fagyos tavaszi napokra, hirtelen kánikulai forróság következett. A kapás vetemények munkálata a nagy szárazság miatt csak nehezen halad, de a termények fejlődését is most a hideg után száraz meleg gátolja. Így szenved a gazda, így drágul a piac és ezzel együtt érzi mindenki az idők nehéz járását. Különben még Falb is megjelent jóslatával és június 6-át első rendű kritikus napnak jelzi. Falb ugyan eltalálta néha e kritikus napokat, mindazon által maig se hisznek neki. De most e forró meleg nem lehetetlen, hogy nagy zivatarral végződik.

* A nagyváradi kir. kath. jogakadémia Te Deuma. A helybeli jogakadémia ünnepélyes évszáró Te Deuma f. hó 8-án vasárnap reggel 8 órakor lesz megtartva a premonstratikanonokrend templomában. A Te Deumot és az azt követő csöndes misét Némethy Gyula dr. jogakadémiai hitszónok és magántanár fogja végezni. Mindazok számára akiket illet és érdekel közlése az igazgatóság.

* Az első térzene. Tegnap, csütörtökön délután volt az első térzene. A 37. gyalogezred a Széchenyi-téren válogatott zeneműveket adott elő. A pompás zenét nagy közönség élvezte.

* A spanyol király Rómában. Rómából táviratozzák, hogy az olasz és angol kormány közt hosszadalmas tárgyalások folynak XIII. Alfonz királynak Rómában teendő látogatása fölött. A fiatal király ugyanis európai körutját Rómában akarja megkezdeni, még pedig olyan formán, hogy első látogatása a pápának szóljon, aki a király keresztapja. A spanyol kormány szerint Alfonz király a római vatikáni spanyol követnél szállna meg és először a pápát, azután pedig a királyt látogatná meg. A spanyol kormány úgy véli megoldani ezt a fogas etikettkérdést, hogy a király római látogatása mindaddig, amíg a Quirinálba nem megy magánjellegűnek tekintessék.

* Ál negyvennyolczas honvédek. Egy debreczeni ősz negyvennyolczas honvéd, névszerint Batori Gábor a múlt héten levelet intézett Propper Mórhoz, a debreczeni honvédegyelet alelnökéhez, a melyben azt írja, hogy két debreczeni egyenruhás honvéd méltatlan a honvéd egyenruhára és a nyugdíjra, mert ezek egyike sem volt a 48—49-es honvédség kötelékébe besorozva, csatában nem vettek részt és a rossz ellenőrzés következménye csak, hogy évtizedek óta mint szabadságharcosok szerepelnek. A honvédegyelet elnöke ezen félértékes folyton a vizsgálatot azonnal elrendelte. Az eddig felmerült bizonyítékok, mint egyik debreczeni lap írja, a mellett szólanak, hogy a két nyugdíjas honvéd a 48-as honvéd névre nem tarthat számot. A vizsgálat befejeztével a büntetendő cselekményről lesz szó, az iratokat a törvényszékhez fogják áttenni.

* Vizsgálatok a papnevelőben. A helybeli I. sz. püspöki papnevelő intézetben megkezdődtek a második félévi vizsgálatok. Tekintettel az érdeklődőkre megjegyeztük, hogy az első vizsgálat június 2-án volt az általános nevelésből, melyet Nogely István cz. kanonok, a tanítóképző igazgatója adott elő. 3-án az iskolás bölcseléből (philosophia scholastica) volt vizsgálat, melynek tanára Lindenberger János dr. 11-én következik az erkölcs-tan, melyet Némethy Gyula dr., 12-én az ágazatos hittanból (Theologia Dogmatica), melyet Lindenberger J. dr., 18-án az egyház-jogból, melyet Peszeky Ferencz, végre 19-én a szentírásból lesz vizsgálat, melyet Tóth Lajos adott elő. Ezenkívül Majer László orvosdoktor a lelkipásztorkodási egészségügyből, Némethy Gyula dr. pedig a keresztény régészetből is tartottak előadásokat az elmúlt iskolai évben, ezen tárgyakból azonban nem szoktak vizsgálatot tartani. Az összes vizsgálatokon Steinberger Ferencz dr. lyceumi prodi-rektor, apátkanonok elnököl. Az ünnepélyes évszáró Te Deum 20-án lesz megtartva.

* Nemzetközi diákkongresszus Budapest. A párisi 1900. évi II. Nemzetközi kongresszus a magyar küldöttség meghívására egyhangulag elhatározta, hogy a III. kongresszus 1902-re Budapestre hívassék össze. A tavalyi selmeczbányai országos kongresszus egyhangulag jóváhagyta a magyar küldöttség meghívását; a magyar királyi kormány pedig erkölcsi és anyagi támogatását vetette latba, ami nemcsak a kongresszus sikerét biztosítja, de ami annak fontosságát és fényét is emeli. A kongresszus a legnagyobb valószínűség szerint folyó évi szeptember közepén lesz; a részletes program még nincs ugyan megállapítva, de a magyar ifjúság kedves vendégeinek tisztelgetésre ünnepet szándékol rendezni.

Tervezett ünnepélyek sora a következő: A kongresszus ünnepélyes megnyitása Wlassics Gyula m. kir. közoktatási miniszter elnöklése alatt. A rendező bizottság által a küldöttségek vezetőinek tisztelgetése rendezendő lakoma. Diszeldadás a m. kir. Dalszínházban és a Nemzeti színházban. Matiné és hangverseny. Veleinzei ünnepély a Margitszigeten. Estély a Park-klubban. Budapest székesfőváros törvényhatósága által rendezendő lakoma. Búcsulakoma. Nagy Atlétika-versenyek. Kirándulások Pozsonyba (mezőgazdasági kiállítás), Debreczenbe, Visegrádra és a Balaton mellé. A m. kir. államvasutak remélhetőleg jelentékeny kedvezményeket fognak nyújtani. Budapest, 1902. jún. 5. Dr. Ludwig Rezső, a Corda Fratres elnöke. Zsembery István, a Rendszer Bizottság elnöke. Dr. Szemenyei Kornél, a Magyar Osztály Elnöke. — NB A kongresszuson a Corda Fratres minden tagja részt vehet; rendező lehet mindenki, aki a Corda Fratres tagja és 2 korona rendezői díjat beküld. Mindennemű levelezés, ami az elnökségnek, a magyar osztály igazgatóságának, a rendező bizottságnak, vagy a budapesti konzulátusnak szól, Budapest, IV. Mária Valéria-utca 5. sz. alá címzendő. (Hivatalos órák hétköznaponként d. u. 4—6 óra között.)

* Véres rablógyilkosság. Borzalmas rablógyilkosság történt tegnapelőtt este Görcsöny község közelében, hol Hajeczky Mihály és Szencsik Pál görcsönyi lakosokat összeüzent fejjel, halva találták. Hajeczki és Szencsik régidőktől fogva sertéskereskedést űztek, a miből tisztességes vagyont szereztek. Két héttel ezelőtt 180 darab sertéssel indultak el s miután ezeket eladták, vasárnap estefelé érkeztek vonaton a közeli állomásra, mely Görcsönytől 10 kilométernyire fekszik. A két ember gyalog indult el az állomástól hazafelé; zsebükben, a mint ez a náluk talált számadásaikból kitűnik, 1800—2000 forint lehetett. Családjuk, a kiket jövetelükről értesítettek, aznap este hiába várták őket. Másnap hajnalban Szencsik fia kocsin

elindult az állomásra, remélve, hogy apja a reggeli vonattal érkezik. Alig egy negyed-óránnyira a községtől a mezőrtől értesült a Szencsik fiú, hogy a mezőn két agyonvert ember fekszik. A fiu oda hajtott s a két emberben a saját apját és Hajeczkit ismerte fel. Az esetről értesült csendőrség eddig két embert tartóztatott le a gyilkosság gyanúja miatt, de hogy ezek a valódi tettesek, az még bizonytalan. A nyomozást folytatják.

* **A tanítói nyugdíjörvény revíziója.** A M. N. jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban serényen folynak a munkálatok a tanítói nyugdíjörvény revíziója tárgyában. A revíziós munkálat már annyira elő van készítve, hogy *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter még a nyári szünet előtt benyújthatja a képviselőházhoz a tanítói nyugdíjörvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. Erre a javaslatra nézve előre azt jegyezhetjük meg, hogy a revíziós javaslatban kitelhetőleg figyelembe vették az egyes tanítótestületek kívánságait, amelyeket a Házhöz vagy a miniszterhez benyújtott kérvényeikben kifejeztek.

* **A margittai választás.** Biharvármegyéhez még nem érkezett le a képviselőház elnökségétől az értesítés *Orley* Kálmán lemondásáról. Ez azért késett eddig, mert a képviselőház csak tegnap tartott ülést, melyen az elnök jelentette a lemondást. Most már megérkezik az elnök értesítése s a központi választmány nyomban kitűzi a margittai választás határidejét.

* **Uj lovassági kard.** Katonáék már semmivel sincsenek megelégedve. Van új puská, lesz új ágyú, pénzünk van elég (!) tehát legyen új kard is. Egy bécsi fegyverkovács az érdem, hogy újból költsézhessünk. Megpróbálta a kardnak hüvelyét és kosarát alumíniumból csinálni, de ez nem sikerült. Az új kard magna-lumból van, mely fém egyesíti az aczél tulajdonságait az alumínium könnyűségével. Az új kardoknak a sulya felével kisebb, mint a régieké. A magnalium-kardokat a bécsi katonai lovaglő-iskolában próbálták ki. Sem a sarkantyukarczások, sem a kengyelvas ütések nem ártanak. A csekély suly igen nagy előny. Nem elég, hogy nálunk általában nem csinálnak kardokat, az új kardok elkészítését is a bécsi gyárra bizzák.

* **Az angolok megtérése.** A *Vaughan* bibernok westminsteri érsek által kiküldött számláló bizottság 1901-re a westminsteri egyházmegyére 1500 megtérést állapított meg a prot. vallásból, 300-al többet az előző év megtéréseinél. Angolország legkisebb egyházmegyéjében, a safordiban, ugyancsak tavaly 1300 volt a megtértek száma. Az ország 16 egyházmegyéjében (Skótszág kizárásával) a kath. hitre tértek száma a fenti két szám arányában 20.000-re tehető. S ebben nem politika, nem heccz, nem pénz, mint az osztrák »Los von Rom« mozgalomban, hanem ima, elmélkedés és meggyőződés a vezérelv.

* **Rendőri hírek. Lopások.** Mihálykó Gy. Széles-u. 545. sz. lakása udvaráról tegnap este 18 tyukot elloptak. Nyomozás. — *Grósz* Dávid vasúti raktárnok Szigligeti-u. 416. sz. lakása padlásáról az ott száritás végett kiterítve volt, összes fehérneműeket tegnap virradóra ellopták. Kár közel 130 korona. Nyomozás. — **Találtatott:** 2 drb. postatakarékpénztári Cheque könyv, egy kulcs és 1 munkakönyv. — **Elveszett:** Egy női bársony öv. ezüst csattokkal. Becsületes megtaláló jutalmat kap. Jelentkezni *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál.

* **Dutyi részletben vagy adós maradok.** Egy jó képű, de annál ziláltabb erkölcsi viszonyok között élő cigány állott a kihágási ügyeket vezető rendőrkapitány előtt és fejesóválások között hallgatta végig az ítéletet, mely munka nélküli csavargás, többszöri csendháborítás és még

egy egész sereg kihágás miatt 100 korona pénzbüntetés, esetleg megfelelő napi elzárásra marasztalta el.

— Megértette az ítéletet? — kérde a kapitány.

— Igen is instálom, de...

— Na, micsoda de?

— Hát csókolom kegyes kezeit, tetszik tudni, hogy fizetni nem tudok s aztán sem a dutyit sem a rabkosztot nem igen szivelem, azt gondoltam tehát, hogy részletben fizetem le a bírságot, vagy ha lehet részletben ülöm le a dutyit is.

— Na most már elég lesz az okoskodásból, — kiáltott ingerülten a kapitány — és ajtót mutatott a bőbeszédű dádénak.

A cigány azonban nem engedte magát ily könnyen kifizetni és megállott az ajtóban s miután nagyot nyelt, megvakarta tarkóját s illő tisztességgel így szólt:

— *Ha sem így nem lehet, sem úgy nem lehet, kénytelen leszek adós maradni.*

* **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszterium kiskoru Steinfeld Akos és Dezső nagykeresi illetőségű lakosok családi nevének *Szántóra* és kiskoru Neufeld Sándor paptamási illetőségű lakos családi nevének *Kovácsira* kért átváltoztatását engedélyezte.

* **Helyreigazítás.** Azzal a hírrel szemben, hogy Arany Zoltán, Inkey Béla tarrodházi uradalmának ispánja egy bérésfiut agyonlőtt, Inkey Béla földbirtokos felkért bennünket annak a kijelentésére, hogy Arany az engedetlen gyereket nem lőtte agyon, hanem csak könnyű sebet ejtett rajta, amelyből pár nap alatt gyógyul. Egyébiránt az ügy a bíróság előtt van.

x Tulhalmozott raktár miatt az összes nyári battist ingek, rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uri divat üzletében. Férfikelengyék méret szerint gyorsan készíthetők.

EGYESÜLETEK.

* **Mérnökök gyűlése.** Van szerencsém a Nagyvárad mérnök és építészek asztaltársasága igen tisztelt tagjainak szíves tudomására hozni, miszerint folyó 7-dikén este fél 8 órakor a Karger-féle vendéglőben a rendes összejövetel meg fog tartatni, a melyre kérem teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel a *titkár*.

IRODALOM.

* **Magyar Remekírók.** Magyar könyvnek régen volt már oly fényes sikere, mint a *Franklin-féle Magyar Remekíróknak*. Kedvező jelenség ez a magyar olvasóközönség nemzeti érzületére nézve ép úgy, mint irodalmi izlésére nézve. A mai kozmopolita gondolkodás mellett, az irodalmi izlés aberrációi közepette jóleső érzéssel tölti el minden magyar embert az a tudat, hogy a nemzeti klasszikusok nemcsak, hogy száműzve nincsenek a magyar házakból, hanem ezeknek szeretettel gondozott családtagjai, a kik táplálják és fen artják a nemzeti érzést, a magyar gondolkodást, gyönyörködtetnek és lelkesítenek, vigasztalnak és erőt adnak egy szebb jövőben való hithez. Megnyitják a szíveket a poézis örökhatalmu varázslatával; oly nyelven szólanak, melyek dallama a magyar ember lelke mélyéig hat el; magasan lobogtatják a tudás fátyláját, hogy világosság legyen a magyar elmékben. Lapunk, mely örömmel karol fel minden érdemes ügyet, szívesen egyengeti útját a *Franklin-féle Magyar Remekíróknak* a magyar közönséghez. Tesszük ezt annál nagyobb

örömmel, mert a *Franklin-féle Magyar Remekírók* első egyöntetű kiadása az összes magyar klasszikusoknak s mint ilyen a szó leg-szorosabb értelmében nemzeti mű. Lapunk kiadó-hivatala utján 3 koronás havi részletfizetés mellett rendelhetők meg a *Franklin-féle Magyar Remekírók*; e végből a jelen számunkban levő hirdetés rendelőlapja kivágandó és aláírva lapunk kiadóhivatalába küldendő.

Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere. Ez a cím egy szép kiállítású könyvnek, melynek harmadfélszáz oldalára minden sort élő hittel írt meg *Buday* Aladár. Szemtanuk és saját tapasztalatai nyomán elbeszéli benne, mikép keletkezett tízenkét esztendővel ezelőtt a »szegények kenyere« című ájtatosság Toulonban és miképpen terjedt az el az egész keresztény világban, de kivált hamar és intenzíve a mi hazánkban. Az érdekes, épületes könyvből most újabb kiadás vált szükségessé, melyet a szerkesztő hat szép képpel tett díszesebbé és vonzóbbá.

A díszes kiállítású, vászonkötésű könyvet két koronáért lehet megvenni minden könyvkereskedésben vagy postán bérmentve meg-hozatni a szerzőtől, kinek címe: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28b.

Igazságszolgáltatás.

A kasszaforó orvos.

— Főtárgyalás. —

Ez év januárjában dr. *Tomka* Samu fővárosi orvos öngyilkossá lett. A jómódu, sőt vagyonos embernek a kagzsisága okozta vesztét s a börtön elől kellett a halálba menekülnie. Pénzét, értékpapirjait biztosította a Trieszti biztosító-társaságnál 192000 koronára s hogy ezzel a summával gazdagodjék, furfangosan önbetörést rendezett a lakásán. De turpissága kitudódott és semhogy becsukják, meghalt.

A büntető igazságszolgáltatást így nem sujhathott le dr. *Tomkára*, de elfoglák Bécsben lakó testvérét, *Marót* Sándort, a ki a megkísérlett csalásban büntársául szegődött. Az ellopott-nak jelzett értékpapirokat ugyanis együtt adták el Bécsben s azok 150.000 koronányi értékét is *Marótnál* találták meg, a kit Budapestre hozták s család címén vád alá helyeztek. A büntügyi főtárgyalást tegnapra tüzték ki ellene dr. *Agorasztó* bíró elnöklésével. A ritka érdekességű tárgyaláson dr. *Daróczy* királyi ügyész képviseli a közvédat, jelen van sértettként a »Trieszti« képviselője, továbbá özv. dr. *Tomkáné* is jogi képviselőjével, dr. *Pollák* Illéssel. A börtönből elővezetett vádlottat dr. *Friedmann* Bernát védi.

Marót Sándor a vádlott, bécsi kereskedő, 40 éves, nős és családós. Multját — a bíróság határozata szerint — homály fedi.

Elnök: Mondja el, mint került ön e pörbe?
Vádlott: Fivérem 1901. elején feljött hozzám Bécsbe s kért tőlem 80.000 koronát kölcsön. Azt mondtam neki: Minek az neked hisz kaptál hozományt. Nem akartam teljesíteni e kérését, de aztán mégis megadtam neki a kölcsönt arra, hogy azt mondta, teljes fedezetet ad értékpapirokban.

— Miért fordult dr. *Tomka* önhöz, mikor neki volt pénze a takaréokban s vehetett onnan?

— Én kérdeztem is tőle, hogy minek neki a pénz, de ő azt felelte, ne törődjek vele.

— Ne azt mondja, hogy ő mit válszolt, hanem arra feleljen, miért kellett neki önhöz fordulni?

— Azt gondolom, hogy a felesége miatt nem akart a saját pénzéhez nyulni.

— Mivel bizonyíthatja, hogy aztán adott is neki pénzt.

— Fivérem 1901. április 24-én jött Bécsbe. Engem magához hivatott az Union-szállóba, ahol egy negyedik emeleti egyforintos szobában lakott. Előállt, azzal, hogy nagy szüksége van a pénzre. Mivel fedezetet csakugyan adott értékpapirokban belementem a dologba. Irtam rögtön a Tommer-czégnek, melynél értékpapirjaim voltak. Megkapta azokat s reájok 70.000 koronát vett fel a Ländlerbanktól.

— Mit tett dr. Tomka e pénzzel?

— Arról semmit se tudok.

— Önök nemcsak testvérek voltak, de abból következtetve, hogy pénzt odaadta neki, bizalmasak is egymáshoz. És mégsem tudná?

— Egy jó üzletről beszélt csupán.

— Mi történt később?

— 10.000 koronányi értékpapirja volt nálam 1901. őszén. Ugy december 15-ike táján jött Bécsbe jött öcsém s kőrt, hogy adjam oda az értékpapirjait, s mivel pedig tartozik, megfizeti 1902. januárjának közepéig.

— És kiadta az értékpapirjait?

— Igen, arra a néhánynapra.

— Mit mondott, hová tette azt a 85.000 koronát, a mit neki annak idején kölcsön adott?

— Nem tudom, hová tette.

— Hát csak úgy nyakára hagott volna e nagy summának 4—5 hónap alatt?

— Azt mondta, értékpapirokat vásárolt.

A vádlott váltig erősíti, hogy neki nem volt tudomása dr. Tomka bűnös szándékáról.

Elnök: Ön azzal védekezett, hogy a mikor dr. Tomka utóljára Bécsben járt, egy lepecsételt levelet kapott tőle.

— Igen, azzal az utasítással, hogy azt csak 1902. január 6-án bontsam fel.

— Es így is cselekedett?

— Igen.

— Mi volt abban a levélben?

— Fivérem körülbelül szó szerint ezt írta: „Vagyonomat elvesztettem a bűrzen. Ezért merész lépésre határoztam el magamat. Betörést színeltem a lakásomon.”

— Hol ez a levél?

— Nincs meg, eltéptem.

A bíróság ezt mesének tartja, mert nézete az, hogy ezt a kényes tartalmu levelet, ha csakugyan létezett volna, Marót megőrizte volna.

Marót ragaszkodik ahhoz, hogy a Bécsben bírói letétben levő 150.000 koronából 85.000 korona az övé. Ezért ott az özvegygyel pörben áll.

A tárgyalás tart s mivel vagy 20 tanu van ítélet csak ma lesz.

Notórius betörő.

A múlt év július havában 8 rendbeli betöréses lopás miatt Szabó István gyulai születésű notórius betörő a nagyváradi kir. ügyészség fogházába került, honnan azonban megunva a vizsgálati fogságot, július hó 24-én megszökött.

A szökevény betörő tolvaj, kit alig sikerült újból lefűlelni a rendőrségnek, önkényűleg szerzett szabadságidejét nem töltötte tétlenül, Bedő, Nyír-Adony, Tulka községek gör. szertartásu templomainak perselyeit alaposan megdézsmálta, a nagyszalontai és szentandrásai kath. templomokba tervezett betörése azonban nem sikerült.

Lopott azonkívül különféle fogyasztási és élelmi czikkeket, szóval summa-summárum 17 betöréses lopást követett el. Az ezen „gyönyörűséges” uton szerzett dolgokat pedig édes anyjánál özv. Jaraba Sándornénál halmozta össze a kivel együtt azt vagy elfogyasztották, vagy pedig a mit lehetett értékesítették.

Bűnlajstromának ily módon való művelése után végre mégis lépen ragadt s elfoglalta újból egykori czelláját.

Ebből a nem igen kedvelt szobácskából jelent meg első ízben a végtárgyaláson, a mikor régi 8 rendbeli betöréses lopásáért

vonatott felelősségre és 3 évi fegyházra ítéltetett.

Tegnap meg az újabb keletű betöréses lopásaiért ült a vádlottak padján anyjával özv. Jaraba Sándornéval együtt, ki üzletszerű orgazdaság büntette miatt került a törvény elé.

A tegnapi megtartott főtárgyaláson Millye Gyula kir. ítélőtáblai bíró elnökölt, szavazó bírák voltak dr. Csulyok Béla és Grám Sándor jegyző Rezey Gusztáv.

A vádhatóságot dr. Vámosy Mihály kir. alügyész képviselte, védő volt dr. Kurländer képviselő dr. Bartha Jenő.

A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Vámosy Mihály az I. rendű vádlottat betöréses lopás a II. rendű vádlottat orgazdaság büntette miatt kérte elítélni.

A védő az enyhítő körülmények figyelembe vételére kérte a kir. törvényszéket.

A büntető tanács tagjai jó fél órai tanácskozás után bűnösnek mondták kimind ketőt a vádhatóság indítványa értelmében és Szabó Istvánt 3 és fél évi fegyházra, özv. Jaraba Sándornét 7 havi börtönre ítélte.

Ítélet jogerős.

Takács Zoltán dr. bankógyára. Takács Zoltán dr. és tsainak bankóhamisítási bűnpörének tárgyalását tegnap folytatta a kir. tábla I. büntető tanácsa. A védők tegnap folytatták perbeszédeiket; első sorban Pap Zoltán dr. orsz. képviselő szólalt fel, aki másfél óras beszédben iparkodott bizonyítani Gruber István fényképész ártatlanságát. Azt vitatta, hogy Grubernek nem volt szándékában pénzhamisítás büntetést elkövetni. Igaz ugyan, hogy félelem hatása alatt valamennyire közreműködött, de amint Diváld Károly szakértővel valószínűsítette, éppen azzal a szándékkal dolgozott, hogy a saját munkáját elrontsa s így az eredményt meghiusítsa. Felmentő ítéletet kér.

Utána dr. Weisz Odön Bálint Ferencz védője beszélt, aki fejtegette a tettesség és bűnszegesség közötti különbséget és kimutatta, hogy védenézet nem lehet tettességben, hanem csakis segítségben kimondani bűnösnek.

Szünet után Visontai Soma dr. orsz. képviselő, Halász Szabó Sándor és Imre védője, utána pedig Keszits Antal dr. özv. Korda Gergeleyné védője terjesztette elő hatalmas védőbeszédét.

A tárgyalást folytatják.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Péntek: Piros bugyelláris. (Blaha Lujza felléptével.)

Szombat: Kurucz fufang (Blaha Lujza felléptével.)

Vasárnap: Telen. (Blaha Lujza felléptével.)

Wernier Róza. Tegnap este Mascagni „Parasztbecsület” operáját adták, melynek Santuzza szerepében lépett fel vendégként Wernier Róza. Hatalmas hanganyaggal rendelkezik, mely eléggé iskolázott, de különösen a felső regiszterekben, nélkülözi a kellemet. Ez pedig olyan kényes fülű színházi publikumnál, mint a mienk, igen nagy baj. Hogy kívánt sikere nem volt meg, annak oka nagyrésztben az is, hogy az előadás pártatlan rossz volt. A Parasztbecsület már az idei szezonban is sokszor került színre, többnyire vendég szereplőkkel s nagyobbrészt igen szép előadásban. De tegnap este csodálatosan rossz volt az ének, különben a zene és nem lehet dicsérni az egyes szereplőket sem. Ha így írta volna meg Mascagni a Parasztbecsületet, mint a hogy azt most előadták, aligha kerülne neve a zeneirodalom történetébe.

Az operát megelőzőleg a „Katonásan” című mulatságos kis vígjátékot adták, A színház csaknem üres volt.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 245.

Pótbérlet —.

Ma, pénteken, 1902. június 6-án

Piros bugyelláris.

Népszínmű.

S Z E M E L Y E K:

Török Mihály bíró	—	—	Kovács Lajos
Zsófi, a felesége	—	—	Blaha Lujza
Kender János	—	—	Benkő Jolán
Csillag Pál őrmester	—	—	Pintér Imre
Kapitány	—	—	Szarvasi Sándor
Peták János	—	—	Bognár János
Boros Dani	—	—	Sik Rezső
Pennás, jegyző	—	—	Béreczi Gyula
Hájas Muki	—	—	Szathmáry Árpád

Helyárak mérsékelten felemelve.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vásár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap szombaton, június 7-én

Kurucz fufang.

Népszínmű.

S P O R T.

Nagyváradi tenyesezők győzelme.

Daczára, hogy közönségünkben még oly kevés a sport iránti érdeklődés, a versenyző tagok annál jobban kitűnnek siker és eredmény dolgában. Most legújabbban a Budapesti Lawon-Tennis-Club rendezett e hó 2—3-án bajnoki versenyt, a melynek három első díja közül kettőt váradiak nyertek meg. Igaz, hogy a tavalyi bajnok Schmidt Odön kulturmérnök, a kinek szép plasztikus játékában oly sokan gyönyörködnek a sport-téri tenyis pályán, indispozíció folytán elvesztette a bajnokságot, a mennyiben Segner Pállal a budai Torna-Egylet tagjával való mérkőzésben kissé nyugtalanul játszott és talán ennek tudható be, hogy a különben elsőrangú játékos leszorult és már a második helyért való mérkőzésben, ahol Tóth Edével, a nagyváradi takarékpénztár fiatal tisztviselőjével vette fel a küzdelmet, szintén minden kedv és igyekezet nélkül játszott. Így állhatott elő az eredmény, hogy a második Tóth Ede, a harmadik Schmidt Odön lett. — Verseny után a győztesek remek tiszteletdíjakat kaptak.

ZENE ES MUVESZET.

A zeneiskola hangversenye.

A nagyváradi Zenekedvelők Egyesülete által létesített és fentartott nyilvános zeneiskola e hó 8-án, vasárnap délután 4 és fél órakor rendezi, ez évben negyedik hangversenyét a nagypiacztéri közs. polgári iskola-épület II. emelet 31. számú ajtó alatt lévő teremben, mely az egyesület helyiségét képezi.

Az érdekesnek ígérkező hangverseny a következő műsorral fog megtartatni:

Wagner Richard: Induló és kar a „Tannhäuser”-ből, Zongorán négy kézre eladják: Szalay Stefi és Rafael Irma.

Singelée I. B.: Op. 106. „Faust Fantasia”. Zongora kíséret mellett, hegedűn eladja: László József.

Tschaikowsky P.: Andante az op 11 vonós négyesből. Gordonkán eladja: Rész László. Zongorán kíséri: Rafael Irma.

a) Székely Imre: 14-ik ábránd.

b) Ascher I.: „La zingara” Caprice elégezt. Zongorán eladja Boglucz Irén.

Borzó Miska: „Losonez végromlása”. Czimbalmon eladja: Perl Szerén.

Sydney Smith: Op. 16 Nagy Concert-Fantasia Weber „Bűvös vadász” című operájából Zongorán eladja: Rafael Irma.

Czibulka Alfons: Op. 390. „Hozzát” Valse-Serenade. Gordonkán eladja: Békési Leo. Zongorán kíséri: Békési Piroska.

Liszt F.: „Rhapsodie hongroise Nr. 12.” Zongorán eladja: Szalay Stefi.

Popp Quilli: Op. 335. Nagy Fantasia Verdi „Rigoletto”-jából. Fuvolán eladja: Horváth Ferencz. Zongorán kíséri: Rafael Irma.

Belépti jegy személyenként 50 fillér.

MULATSAG

Önkéntesek jünálisa. Fényesnek ígérkező mulatság színhelye lesz június 14-ikén a Püspök-fürdő. A nagyvárad helyőrség önkéntesei rendeznek ezen a napon táncmulatságot. A rendezőségben benne vannak az összes nvárad önkéntesek, tehát tánczos lesz bővében, még pedig jó tánczosok. Mert Mars fia nemcsak a gyakorlótérén, de a táncsterem sima parkettjén is kitartók. Ez pedig már biztos jele a fényes sikernek. Ugyan ki nem menne el az olyan mulatságra, a hol bizonyos, hogy sokat tánczol s a mi fő, kellemesen mulat.

A táncz este 7 órakor kezdődik. Megelőzőleg 4 órától a 37-ik ezred zenekara fog hangversenyezni. A rendezőség névsora a következő:

Alnöder Béla, **Tóth** Béla elnökök. Dr. Végh Kálmán, bajcsai Ficzek Jenő, Politzer Mór, Holmayer Béla, Klein Jenő alelnökök. Szokoly Tamás ellenőr, Benedict Imre pénztárnok. Markovits Samu titkár, Rónay Akos háznagy, Wóth Rudolf jegyző.

Rendezők: Ajtay Kálmán, Andor Károly, Aubermann Miklós, Balázs István, Barna András, Barna Tibor, Bágya Odón, Berger Vilmos, Berkovits René, Bogyó Dezső, Bondor Mihály, Braun Jakab, Brett Imre, Bulzán Péter, Császár János, Dettre Béla, Eisele Sándor, Emszt Antal, Erdős Arthur, Erdős Gyula, Fichtner Gyula, Füst Molnár Sándor, Greiner Ferencz, Grünwald Emánuel, Helfy Béla, Horovitz Jenő, Horváth János, Hovorka Pál, Hubán Miklós, Jancsó Emil, Jánossy Gyula, Kardos Bernát, Kasek Elemér, dr. Keiblinger Fülöp, Kikta György, Kirilovits István, Kirschner Jenő, Kohn Lipót, Kutassy István, Lang Salamon, László Gyula, Lungeca János, Mandel Ferencz, Meer Béla, Munk Gábor, Palotay Kálmán, Pellei Jenő, Petakovits Milorad, Portjesz Izidor, Rónay Elek, Rósiner József, Rusz Péter, Schwartz Sándor, Schwimmer Sándor, Spitzer Ferencz, Stern Manó, dr. Suján Imre, Suján Pál, Szemmáry József, Szombathy László, Szűsz Oszkár, Wolf Antal, Ziegler Mór.

TAVIRATOK

Kállay Béni jubileuma.

Bécs, június 6. Kállay Berjámán közös pénzügyminiszter jubileuma alkalmából a Fremdenblatt ezt írja: Ha a magyarok ezen a napon büszkén emlékeznek meg honfitársuk érdemeiről, úgy illik, hogy Ausztriában se muljék el ez a nap a hán szava nélkül. Kállay az első naptól fogva mind a mai napig alapos megfontolással, körültekintéssel és következetességgel végezte tisztét, elhamarkodás nélkül

reformált, a hol szükséges volt, előkészítette sok fontos kérdés megoldását és még a mohammedán lakosságot is hozzászoktatta az új viszonyokhoz. Nagy nehézségek között emelte a tartomány kulturális színvonalát, előmozdította mezőgazdaságát, megneemesítette házi iparát és megeurópaiasította a tartományi fővárost és környékét. Ezeken a feladatokon immár husz esztendeje dolgozott olyan sikerrel, a mely fölülmúl minden várakozást és a külföldön is a legőszintébb elismerést vívta ki. Az a civilizáló munka, a melyet Boszniában és Hercegovinában végzett, a legjobb felelet mindazoknak, a kik ezekben a tartományokban való pozícióikat még ócsárolják. (M. T. I.)

A kanizsai nagy bűnpör.

Nagy-Kanizsa, június 5. (Saj. tud. távir.) A gyermekei megmérgezésével vádlott Laskay bűnpörének tárgyalását a kir. törvényszék büntető tanácsa ma kezdte meg óriási érdeklődés mellett. A vádlott erősen hangsúlyozta ártatlanságát, mert férfi — mint mondja — ily gáz-tetre nem vetemedhetik. Ujból kérelmezi szabadlábra helyezését, hogy előállithassa a bűnöst, mely nézete szerint egyedül a névtelen levél írója lehet.

Az angol-búr béke.

London, június 4. Kitchenert, a ki eddig csak altábornok (lieutenant general) volt, tábornokká léptették elő.

London, június 4. Az alsóház harmadik olvasásban 216 szavazattal 49 ellenében elfogadta a kölcsönjavaslatot. A vita folyamán Hicks-Beash pénzügyminiszter azt hangoztatta, hogy a helyzet azóta, hogy a költségvetést előterjesztette, szerencsésen megváltozott ugyan, de azért ragaszkodik a 176,369.000 font sterlingben megállapított eredeti kiadási előirányzathoz; 40 millió a háboru alatt fölmerülő kiadásokra és a hadseregnek nyolcz hónapokon keresztül teljes létszámban való fentartására volt szána, a miből két hónap már betelt. Most a csapatok elszállításáról és a transzválitáborokban levő számos ember fentartásáról kell gondoskodni, a mig máshol nem helyezik el őket. A dél-afrikai helyőrség kiadásait is kell fedezni. Hogy mekkora helyőrség lesz szükséges, arról ma még nem lehet ítéletet mondani, de tekintettel azokra, a kik eddig Anglia ellenségei voltak, barátságos magatartására, reméli, hogy nagy helyőrségre nem lesz szükség. (Tetszés.) A pótdával körülbelül 10-5 milliónyi fölöslegre számít a miniszter. Ez a fölösleg határozottan szükséges és az adósságtörlesztő alap helyreállítására és a függő adósság leszállítására fog szolgálni. A dél-afrikai farmok felépítésére és felszerelésére ideiglenes előlegekre lesz szükség. Mihely azonban a meghódított gyarmatokban a polgári kormányzat kezd meg működését, a kormány meg fogja kérni a parlamentet, hogy garantálja azokat a kölcsönöket, a melyeket a gyarmatok az emeltett célokra, továbbá adósságok konvertálására és vasutak építésére föl kell venniök.

Pretória, jun. 4. Fokföldi jelentések szerint ott a helyzet nagyon kielégítő. Napról-napra sok harezos jelentkezik, hogy megadja magát.

London, június 5 (Saját. tud. távir.) A Times szerint a békeszerződésbe záradékot függesztettek, melyben a búrok beismerik teljes vereségüket s a kapituláció főokául fajuk megmentését említik.

Krüger beteg.

Brüsszel, június 5. A Petit Bleu azt jelenti Utrechtből, hogy Krüger elnök rosszul van és ágyban fekszik. (M. T. I.)

Ir hang a békéről.

Dublin, június 5. Az „Irish Independent” az ir liga lapja, a békéről írva azt mondja, hogy az angolok diadala a történelem legszégyenletesebb foltja, a melyet még csak Irorszag leigazása mul felül a gyalázatosságban. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Skrzetuski nem sietett, teljes kényelemmel haladt útján. Az 1648-ik esztendő csak nemrég köszöntött be, de a télnek nyoma sem látszott. A levegőben tavaszi illatok szálltak, a mélyebb helyeken csillogott a víztócsák színe, kisarjadt a vetés s délfelé úgy perzselt a nap, hogy lekivánczoltak a vállakról a bundák. Skrzetuski kísérete utközben szépen folszaporodott, hozzácsatlakozott ugyanis az az oláh követtség, amelyet a hospodár Roswan Ursu vezetése alatt Lubniebe küldött s amelyet száz ember és egész kocsisor kísért. Skrzetuskivel ment természetesen Podbipienta ur, a nagy fej-levágó, hóna alatt hosszú kardjával s egy-két szolga is kísérté. A meleg napsütés, a közelgő tavasz illata vidámsággal töltötte el mindannyiok szívét és Skrzetuski kétszeresen vidám volt, mert hiszen hosszú fáradságos utazás után pihenés várt rá a herceg házában és bizonyára barátságos, meleg fogadtatás, amiért oly nagy sikerrel járt el küldetésében. Volt azonban vidámságának még egy titkos oka is, nemcsak a hercegnek kegyessége. Két fekete szem várt rá Lubnieben, amely mézédeseen szokott reátekinteni. Krasienka Anna kisasszonya volt ez a két szem, Gniseldis hercegasszony első udvarhölgye, aki a legszebbik volt a lubniebeli lányok sorában s a legkacérabb is, akibe mindenki fülig szerelmes volt, de aki fokarkodott a kegyeivel. Finom szokások divatoztak ugyan a hercegnő udvarában, a jó erkölcsre meg éppen sokat adtak, de azért a fiatalok igen szorgalmasan kacérkodtak egymással. Skrzetuski sokadmagával a szép Annához menesztette a sóhajait, s ha egyedül volt szobájában, holdas estéken bizony megpöngette a lantot, s úgy danotha, hogy: „szép-k legszebbje ah, te vagy! Mint ellenét tatárhád: rabságba ejted szívem!” De minthogy józan ember volt, s derék, szenvedélyes harczos, hát nem vette tulságosan a szívére, ha azok a fekete szemek ugyanolyan mézédeseen tekintettek rá, mint Bychowicre, az oláh kapitányra, továbbá Wolodijowskira, az oláh katonára, sőt a ragyás arcú és azinyébe furódott götyő miatt dadogva beszélő huszár, Baranowskira is. Egyszerre hirtelen haragjában meg is verekedett ugyan e miatt Wolodijowskival, hanem azután unalmasnak találta, hogy örökösen Lubnieben csücsüljön és a szép Annát nézzék s ennél fogva csöppet se bántkodott, de sőt igen örvendett, amikor a klánhoz küldték követtségbe. A visszajövele is vidám volt. Jókedvűen danołaszott, s megsarkantyuzta a lovát. Így tett Podbipienta is, akit testének hosszúsága miatt csak Longinusnak csufoltak, s aki hatalmas lithvániai kanczán ült, szokása szerint egykedvű szomorúsággal. Társaik, s szolgálk messze elmaradtak mögöttük.

— Az oláh követ már megint alszik, — mondta Skrzetuski. Addig mesélt nekem az oláh földjének a sok csodájáról, amig elnyomta a buzgóság. Érdekel a beszédje, s úgy látom, hogy gazdag egy ország az oláh föld. Az éghajlata enyhe, tejjel-mézszel folyó, bor terem rajta bőven, aranya is sok van. Ha én a herceg helyében lennék! Mert tudnod kell Longinus, hogy Jeremiás anyja Mohilan-vér volt,

s így a hospodárok trónjára van valamelyes joga.

— Hanem a nép nem a legkiválóbb. Ságloba is mondta már nekem, de ha az ő szavának nem is adnék hitelt, az imakönyvembe től is csak erre a meggyőződésre jutnék.

— Az imakönyvedből?

— Igen. Nézd meg uram és ítélj magad is felőle.

Fölgombolta a kabátját az egyik zsebéből borjubőrbe kötött könyvecskét húzta ki. Ajtatosan megcsókolta, aztán odanyújtotta Skrzetuskának.

— A te oltalmazda ajánljuk magunkat, óh, Isten anyja! — olvasta a parancsok. Hát hol van ott az oláhokról szó? Ez egy jámbor litánia!

— Csak folytasd tovább.

— Hogy méltóak lehessünk a Jézus Krisztus Izzetére. Amen!

— És most jön egy kérdés.

— Valóban. Kérdés: Miért nevezik az oláhok lovasságát könnyűnek? Mert könnyen megfutamodik az ellenség elől. Ejha! Különben igaz. Hanem furcsa egy imakönyv ez, mondhatom.

— Hja, katonák számára skészült, teli is van mindenféle, harczosnak hasznos oktatással. Megtanulhatod azt is belőle, hogy melyik a legderekabb és melyik a legutolsó nemzet a világon? Az oláhokról azt mondja a könyvem, hogy gyáva fickók és nyomorult árulók.

— Hogy árulók: annyi szent, ezt a megboldogult Mihály herceg is bizonyíthatná s az igazat megvallva, magam sem hallottam sok jót a vitézségükről. A hercegnek van ugyan egy kitűnő oláh ezrede, amelyet Bychovice vezet, de hát nincs is abban husz igazi oláh sem!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyvárad, hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyvárad, június 3-ik napján tartott vásárral eladott termékek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 17.40—17.—. Kétszeres buza 14.40—13.80. Rozs 13.40—13.—. Arpa 12.—. 11.40. Zab 13.80—13.20. Tengeri: 9.60—9.20. Borsó 34.—. Lencse 40.—. Bab 15.—. Köleskása 23.50. Burgonya 6.40. 100 kiló lángliszt 29.—. zsemlyelisz 28.60. fehérkenyér liszt 27.60. barnakenyér liszt 26.—. széna fuvarral 5.40. szalma 1.20 Szalonna 108.—. 6 kiló zsop-szalma —20. 150 dkg alom-szalma —10. 1 köbm. búkkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahús —96. öntött gyertya —82. Lámpaolaj —78. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —72. Pálinka —72. Szilva-pálinka 1.80. Szesz 2.—. 1 mm. kősz 21.50. nyers fagyú. —48. olvaszt. fagyú 68.—, szappan 48.—, mosott birka gyapja —.—. magyar gyapja —.—. Egy hektoliter óbor 66.—, uj bor 40.—, mész 1.30, kemény faszén 3.20,

puha faszén 3.—. kendermag 25.—. köles —.—. repce —.—, dió 30.—, mogoró —.—, aszalt szilva 44.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 28, szalona 1.20, sertéshús 1.04, juh-hús 64, veres hagyma 28, fog hagyma 68, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kőolaj 44, mm. búkköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. löhera —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marhaártaflázat 1902. június hó 3-ról.
Egy pár első rendű jármás ökör 610—710, egy pár másodrendű jármás ökör 520—600, egy pár harmadrendű jármás ökör 260—500, 1 drb fejős tehén 110—250. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170—290. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 176—186, 1 drb. veres borjú 20—48, 1 drb. fél éves borjú 38—62, 1 drb egy éves borjú 46—76, két éves borjú 70—180. 1 drb hizott sertés 86—90, 1 pár fél éves 30—38, 1 pár egy éves sertés 46—70, 1 pár két éves sertés 78—130. 1 drb igás ló 150—230, 1 pár ökrbőr 40—50, 1 pár tehénbőr 26—34. 1 pár borjubőr 10—22, 1 pár löbőr 10—20.

Forgalmi kimutatás 1902. évi június hó 3-ról. Tiszta buza körülbelül 250 hltr, kétszeres buza 50 hltr, rozs 70 hltr, árpa 60 hkl, zab 80 hltr, tengeri 170 hltr, burgonya 60, hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 120, drb, félhizott 140, sovány 160, süldő 600, malacz 375, hizott marha 30, jármás ökör 600 fejős tehén 330, borjú 370, bivaly 9, juh és kecske 280, ló 631.

Állat- és Társas

Társas jelentése

— A Társaság eredeti állapota. —

Állat- és Társas

Budapest, június 5.

Osztrák hitel	—	—	—	—	697.—
Magyar hitel	—	—	—	—	701.—
Államvasút	—	—	—	—	—
Római vasút	—	—	—	—	509.50
Magyar vasút	—	—	—	—	472.—
Régióvasút	—	—	—	—	—
Wegmann-kísérlet	—	—	—	—	—

Határárak

Budapest, június 5.

Buza októberre	—	—	—	—	8.01
Buza áprilisra	—	—	—	—	8.98
Tengeri	—	—	—	—	5.16
Rozs okt	—	—	—	—	6.58
Zab apr	—	—	—	—	6.—
Káposzta, repce, burg.	—	—	—	—	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értékpapírok 1902. június 5-én.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	—	120.75
Magyar koronajárdék	—	—	—	—	97.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	—	—	—	—	120.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 8 1/2%	—	—	—	—	100.—
Magyar keleti vasúti államkölcsön 1878-ból	—	—	—	—	119.30
Magyar földterhermentesítési kölcsön 4%	—	—	—	—	98.—
Italművelési jog megváltási kölcsön	—	—	—	—	100.—
Horvát-szlavón-földterhermentesítési kölcsön	—	—	—	—	97.50
Magyar nyerekmény-sorsjegyek-kölcsön	—	—	—	—	200.—
Tiszaháti-vidéki szegedi sorsjegyek-kölcsön	—	—	—	—	162.75
Osztrák járdékpapírban	—	—	—	—	101.30
Osztrák járdék ezüstben	—	—	—	—	101.30
Osztrák járdék aranyban	—	—	—	—	120.50
Osztrák korona járdék	—	—	—	—	59.70

Osztrák államsorsjegyek	—	—	—	—	153.—
Osztrák magyar bank részvény	—	—	—	—	16.—
Magyar hitelbankrészvény	—	—	—	—	709.—
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	—	702.50
Párisi vista	—	—	—	—	95.27
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	—	19.06
Németbirodalmi márká	—	—	—	—	117.25
London vista	—	—	—	—	240.27
20 márkás arany	—	—	—	—	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

A Szent László nyomda részvénytársaság

1902. évi június hó 22-én, d. u. 6 órakor a részvénytársaság Apáczai-utcai helyiségében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel hívja meg.

Nagyvárad, 1902. június 6.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1901. év zárszámadásainak bemutatása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megbízatásának lejártával szükségessé vált tisztújítás.

Jegyzet. A június 5-re hirdetett közgyűlés határozat képtelensége miatt e másodizben hirdetett közgyűlésen, alapszabályaink 19. §. értelmében a jelenlevők, — tekintet nélkül az általuk képviselt részvények számára, — érvényesen foghatnak határozni.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenmű átalakításokat és javítást elvállal.

Telephon 409. szám. 150

Minden 5 forintos bevásárlásnál egy 50 cm. méter magas és 40 cm. széles ingyen fénykép!!
Csupán keretért fizetendő 1 forint.

A tavaszi szezon

beálltával van szerencsénk raktárunkon levő legújabb saten, selyem, szövet és mosó blousainkat, nyakkendőket, divatos alszoknyákat, nap- és esernyőket, sélapát-czákat, gyermekruhácskákat, férfi, női és gyermek keztyűket és harisnyákat ajánlani, melyek a legjobb minőségben és legolcsóbb árban kaphatók. Nagy raktárt tartunk férfi, női és gyermek **fehértanúikban**, továbbá mindenféle gyermek játékszerekben, **gyermekkoscsikban** és **reformszékekben**. Szabadiszkek, faldiszkek, pálmák, továbbá evőeszközök, **utazó-kosarak** és **bőröndök igen olcsó árban** kaphatók.

Különös figyelmébe

ajánljuk a n. é. vevőközönségnek, hogy minden 5 frtos bevásárlásnál egy 50 cm. hosszú és 40 cm. széles és minden 10 frtos bevásárlásnál egy 70 cm. hosszú és 55 cm. széles **ingyen fényképet** adunk, csupán a keretért kell a nagyobb fényképért 1 frt 50 kr., a kisebb fényképért 1 forintot fizetni. Minden ráfizetés nélkül kap a vevő 5 frtos vásárlás után egy fényképes mellét, vagy medalliont, vagy nyakkendőtit. Megjegyezni kívánjuk, hogy a vevők minden legkisebb bevásárlásról is kapnak szelvényt, mely összegyűjtve 5 vagy 10 forint összegig jogosít fényképre.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Friss és Társa, korona- és fillér-bazár, Fő-utca.

Minden 10 forintos bevásárlásnál egy 70 cm. méter magas és 50 cm. széles ingyen fénykép!!
Csupán keretért fizetendő 1 forint 50 kr.

5 forint bevásárlásnál minen ráfizetés nélkül egy ingyen fényképes mellét vagy medalliont, vagy nyakkendőtit.

5 forintos bevásárlásnál minen ráfizetés nélkül egy ingyen fényképes mellét vagy medalliont vagy nyakkendőtit.

Értesítés!

Vonatkozással eddigi hirdetésemre tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a jelzett

olcsóbb eladás

már csak e hó 11-ig tart.

Kitűnő tisztelettel

Flegman Ármin,

Nagyvárad, Bémer-tér.

==== Lapunk kiadóhivatala útján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett. =====

==== Franklin Társulat kiadása =====

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIROK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

KEDVEZMÉNY

A MAGYAR REMEKIRÓK MEGRENDELŐINEK.

Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak.

Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára, a Magyar Remekírók-éval azonos díszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színműveivel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg a Rendelő-lap útján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „TISZÁNTUL” kiadóhivatalához.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben **220 korona.**

Ezen kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIROK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népköltészet, Kuruczköltészet.

RENDELŐ-LAP.

A „TISZÁNTUL” kiadóhivatala útján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.**

- a) A «Magyar Remekírók» 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
b) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
c) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
d) A «Magyar Remekírók» Shakspere nélkül 220 koronáért, fizetendő 8 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapest** fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárat s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltés költség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszélni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételére esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvéteztik.

Lekész és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.